

Pojedini brojevi:		Mjesečna pretplata:	
U Beogradu i u krajevima zapadno od c. i kr. četa po cijeni od	8 halara	U Beogradu i u krajevima zapadno od c. i kr. četa za cijenu od	2-
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	10 halara	U Beogradu sa dostavom u kuću	2-50
Izvan ovog područja po cijeni od	12 halara	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji	2-60
		U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije	3-
		U inostranstvu	4-50

Oglas po cijenuku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83. Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25. Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 245.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 9. jula.

Istočno bojište:

U Karpatima i na Bistrici Solotwinskoj iskušavali su Rusi naše položaje jačim izvidničkim odjeljenjima, ali bez svakog uspjeha.

Sjeverozapadno od Stanislawa morali smo jučer poslije dvodnevne vrlo krvave i ogorčene bitke, da prepustimo neprijatelju prednje položaje naše odbrambene linije. Pomoću stiglih rezervi spriječili smo nastojanje Rusa, da prošire ovdje svoj uspjeh.

Sjeverno od Dnjestra, osobito na galicijskom bojištu traje jaka topnička djelatnost.

Talijansko bojište:

Kod Vodice odbijen je jedan talijanski napad.

Jugo-istočno bojište:

Nepromijenjeno.

Načelnik glavnog stožera.

Čarobnjački pojas.

Najobesjnije derauče među svim engleskim državniciima, prijatelj ministar pomorarice Winston Churchill, voli dođuše da igra ulogu smiješnog Falstaffa, ali kraj svega toga imade jednu rijetko dobru stranu, da se ne plaši reći istinu, bez obzira, što time često udara i sebe po obrazima. Treba da se samo sjetimo, kako je Churchill još kao prvi pomorarički lord sa velikim patosom izjavio, da će Engleska njemačku flotu kao miševu dimom istjerati iz njihovih rupa. Medjutim su prošle od tog vremena dvije godine, a najveća pomorska sila na svijetu — Engleska, nije još ni pokušala, da izvrši prijetnju svoga gordoga pomorskog lorda. Mjesto toga izišli su miševi sami iz svojih rupa u vidu podmornica, pa su postali za oholog John Bulla nevolja, koje se on ne može da riješi i prema kojoj je on svjetski silnik ostao nemoćan kao malo dijete prema divu.

Naravno to ne će Englezi još da priznaju, pa je tim dragocjenija javna ispovijest Winston Churchillova u jednom nedjeljnom članku, u kojem otvoreno i pošteno priznaje, „bude li rat još dosta dugo potrajao, podmornice će bez svake sumnje

U mjesecu junu potopljeno preko milijun tona neprijateljskih trgovačkih brodova. — Zaustavljeni ruski napadaji kod Kalusz-Stanislawa. — Pobjedonosne borbe na zapadnom bojištu.

biti odlučujući faktor“. Za nas radi vrijeme, tješili su se i tješ se londonska gospoda stratezi. Medjutim je Churchill promijenio svoje prvotno mnjenje i došao do potpuno suprotnog uvjerenja, koje ga je privelo i ako nehotičnom priznanju, da protiv podmornica još nije nadjeno nikakovo sredstvo. Ovo je potvrdio i izvještaja admiralityeta njemačke ratne mornarice, prema kojima su gubitci u podmornicama neznatni. Jedina opasnost, koja prijete podmornicama, sastoji se u tome, da budu ploveći nad vodom pogodiene granatom na palubi, gdje je ovaj brodić najosjetljiviji. Osim toga moraju podmornice računati sa mogućnošću, da se uhvate u žičanim preprekama, mrežama, koje Englezi postavljaju na otvorenom moru. Ali podmornice su osigurane i protiv toga, jer nose sobom sprave, kojima se mogu ove prepreke posjeći i podmornica može opet da nesmetano plovi dalje.

Radi toga poziva bivši prvi pomorski lord Churchill sasvim ozbiljno svoje zemljake, da čim prije pronađu uspješno sredstvo protiv podmornica i da „slavnu englesku flotu oslobode iz oonog čarobnjačkog pojasa, kojim su je obavile njemačke podmornice“. Ovo najsjajnije priznanje veliko je zadovoljenje za središnje vlasti, a prvom redu za Njemačku i mora da nas veseli od sreće. I doista, od 1. maja prošle godine od vremena posljednje pomorske bitke kod Skagerraka, gdje je jedna mnogo jača engleska armada tučena od njemačkih pomorskih snaga, nije se ništa čulo za silno englesko brodovlje, izuzev bitku u Otrantskom tjesnu, gdje su se opet odlikovali ratni brodovi Njegovog Veličanstva cara i kralja Karla, a gdje su se na talijanskoj strani borili bez uspjeha i engleski brodovi. Kraj sveg nastojanja engleskih vlastodržaca, da za slučaj mirovnih pregovora očuvaju kao moćan faktor svoju flotu, ipak bi se s vremena na vrijeme engleski borbeni brodovi usudjivali, da isplove iz svojih sigurnih zakloništa na obalama zapadne Skotske, kad ne bi bilo onog „čarobnjačkog pojasa“, njemačkih podmornica, koje su poslije proglašenja pooštrenoga podmorničkoga rata svezali Englesku i svakog je dana sve čvršće i čvršće stežu.

Winston Churchillovo priznanje nije moglo da spremi njegovim zemljacima baš najprijetnije časove, ali sama činjenica, što se on usudio da tako piše, dokazuje nepobitni fakat, koliko britanski narod već osjeća jače i jače stezanje „čarobnjačkog pojasa“ i uzalud nastoji, da se ove opasne neprijatnosti riješi.

Još nije kucnuo posljednji i pravi čas za Englesku, ali jedno stoji, što je nedavno potvrdio i maršal Hindenburg, da će u ovom ratu donijeti odluku podmornice, a u to ne sumnja danas ni sam Winston Churchill.

Najnoviji vazdušni napad na Englesku.

Kb. London, 9. jula.

Juče u 9 sati pojavile su se neprijateljske letilice u znatnom broju, vjerovatno u dva odjeljenja, nad ostrvom Thanet i nad istočnom obalom Essex-a. Pošto su letilice bacile bombe, odletjele su dalje u pravcu Londona. One su se sa sjeverozapada približile Londonu, pa su onda promijenile pravac svoga ljeta. One su prekrstile London sa sjevero-istoka i jugo-istoka. Broj neprijateljskih letilica je iznosio vjerovatno do 20. O počinjenoj šteti nema još izvještaja.

Drugi zvanični izvještaj glasi: Vazdušni napad na London bio je najveći od svih dosadanih. Ulice su bile pune svijeta. Pošto su letilice prelejele City, prestala je vatra odbrambenih topova.

Kb. Berlin, 9. jula.

Utvrđeni grad London su ponovo 7. o. mj. napale njemačke letilice. Napadi su bili usmjereni protiv glavnih postrojenja engleskog ministarstva vojnog, i to u sred dana. Jedna vazdušna eskadrila, kojom je upravljao kapetan Klein, nalazila se oko 11 sati prije podne nad Londonom. Napadi su bili usmjereni protiv ratnih tvornica i dokova. Gusti oblaci dima i eksplozije, koje su proizvele bačene bombe, svjedoče, da je napad imao vredni uspjeh. Odbrambena vatra engleskog topništva je odmah otpočela, naše letilice okrenule su lijet prema obali. Za sve vrijeme svoga ljeta naša se eskadrila nalazila nad engleskim zemljištem pod žestokom vatom engleskih odbrambenih topova. Neprijateljske letilice su se uzdigle u velikom broju i ustremile se protiv naših letilica, ali nam ni neprija-

teljske letilice ni topovska vatra nijesu pričinili nikakvu štetu. Jedina naša letilica, koja se morala spustiti, učinila je to zbog nekog kvara u motoru. Jedna je neprijateljska letilica oborena.

Rusija u ratu.

Neutralna ocjena ruske ofenzive.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Stockholm, 9. jula.

Govoreći o ruskoj ofenzivi ističe stockholmski „Dagblad“ naročitu djelatnost ruske konjice i topništva, koji su pješadiju prisiljavali da ulazi u borbu. List napominje govor ministra Čerefelija u radničkom i vojničkom savjetu, kojim je on ofenzivu označio kao jedino moguće riješenje teškog položaja. Ministar je rekao, da ofenziva u samoj stvari i nije preduzeta radi odbrane revolucije, nego pod pritiskom zapadnih sila, koje su od Rusije zahtjevale dokaz o njenoj savezničkoj vjernosti, pa su njome još uslove i dalju ekonomsku pomoć, kojom ruska vlada jedino može održati u toku pravilni državni život. List misli: Poslije prvih radosnih zanosa, vijesti o velikim gubitcima rastreznice duhove i izazvaće novo vrijeenje.

Nova Kerenskijeva zapovijest.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Berlin, 9. jula.

Ruski „Invalid“ donosi zapovijest vojsci ministra vojnog, koja je vrlo važan prilog pobudama za ofenzivu. Prema toj zapovijesti su za vrijeme trajanja „velikih borbenih djelatnosti na frontu“ zabranjene sve političke propagande na frontu i u etapnim oblastima.

Protesti protiv ofenzive.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Budimpešta, 9. jula.

„Az Est“ javlja iz Stockholma: U posljednjem sjednici ruskog radničkog i vojničkog savjeta uložili su žestok protest protiv ofenzive vođe grupe „Boljši“ i međunarodnih socijalista. „Pravda“ javlja, da su Čerečenko i Kerenskij uspjeli da osujete, da kongres uzme u pretres taj protest.

Sastanak ustavotvorne skupštine.

Protiv volje ruske vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Lugano, 9. jula.

„Stampa“ ima ovaj brzojav iz Petrograda: Ustavotvorna skupština je sazvana za 29. septembar. Ovaj je rok, protivno volji privremene vlade, utvrđen na radničkom i vojničkom kon-

gresu. Privremena je vlada željela, da se ustavotvorna skupština sasine poslije zaključenog mira, jer se bojala, da bi političke akcije, koje s njome stoje u vezi mogle uticati protivu ratnom raspoloženju, koje se tečkom mukom pestiglo.

Zaključenje opšteg kongresa radničkog i vojničkog savjeta.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Stockholm, 9. jula.

Opšti ruski kongres radničkog i vojničkog savjeta danas je zaključen. Predsjednik Čejd z držao je dug zaključan govor, u kome je među ostalim rekao, da je pažnja, kojom je cio svijet pratio savjetovanja kongresa, najbolji dokaz, da zaključici kongresa ne će ostati prazne riječi i da će izvjesno imati znatnih političkih posljedica. Čejdze je završio govor s pozivom, da se sve sile priberu za revolucionarnu djelatnost. Kongres je završen pjevanjem marseljeze.

Demonstracije protiv ofenzive.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Lugano, 9. jula.

„Corriere della Sera“ javlja iz Petrograda: Ofenzivu u Galiciji vode 7. i 9. ruska vojska. Protiv ofenzive upravio je radnički i vojnički savjet žestoku demonstraciju, pošto ofenziva služi samo imperijalističkim ciljevima.

Za carevo oslobodjenje.

Zahtjev istočne flote.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Stockholm, 9. jula.

„Rječ“ javlja: Ruska istočna flota je nekoliko puta postavljala zahtjev, da se carпусти u slobodu, pa je namjerna da taj svoj zahtjev, ako bude potrebno, i silom iznudi. U vezi s time bilo je u Petrogradu nekoliko demonstracija.

Litavski zemaljski sabor.

Kb. Stockholm, 8. jula.

Jedan od zastupnika litavskog zemaljskog sabora je ovo saopštio predstavnicima štampa: U Petrogradu se 9. juna sastao i otvorio litavski zemaljski sabor. Poslije živahne debate je 16. juna primljena odluka o tom, da se iz cijele etnografske Litavske obrazuje nezavisna i za svagda neutralna država, za čiju će neutralnost jamčiti mirovni kongres, dalje, da u mirovnom kongresu učestvuju litavski zastupnici, da se sastane litavska ustavotvorna skupština na osnovu opšteg, neposredno i tajnog izbornog prava, koja će donijeti ustav i odrediti vladavinu zemlje.

Podlistak.

Bogoslav K. Jošt:

Starčeva tajna.

(Iz zbirke „Medju onim najnižima.“)

Kiša nije htjela da prestane, premda smo već bili pokisli do kože. Upravo kan' da se i samo nebo urotilo protiv nas. Putovali smo, vandrovali, iz grada u grad, iz zemlje u zemlju, da namjedno zarade, hlieba. Ja i on, neki Elzačanin, koji ni pod živu glavu nije htio da kaže svog pravog imena. Imao je tri ili četiri isprave, svaku na drugo ime. Krivotvorene su bile dabome sve. Kraj svega toga imao je silnu sreću, nikad ga nisu zatvorili. Svaki mu je žanđar vjerovao. Biće da je svako pred njim imao neki „rešpekt“. Ta bio je to starac kojih šezdeset godina, sijede, duge brade; da nije bio sakat, bez lijeve ruke, izgledao bi bio ko u kakvoj priči, kad sebi zamišljate svetog Petra, gdje hoda po svijetu u siromašnim haljinama. A onda i te njegove isprave — požitjele već sasvim, išarane sa stotinju najraznovrsnijih muhura! Ko da na njima na prvi pogled prepoznaje krivotvorinu? Prvih me dana, kad sam se s njime upoznao, bilo gotovo strah, da je to kakav nečastan čovjek, koji ima razloga da se krije pred policijom. No kasnije me je po malo taj strah ostavljao. Upoznao sam najme u njemu čovjeka beskrajne dobrote, koji nije kadar ni da mrava uvrijedi, a nekmo da počini kakvo drugo zlo djelo. Jednom sam ga ipak upitao za razlog tom njegovom

tajanju pravoga njegovog imena. Pogledao me mrsko i zlovoljno odgovorio:

— Slušaj... Ne čini toga više... Ništa na tom svijetu ne biva bez razloga... Najposlije šta će mi to moje ime? Ja sam ga se odrekao, za uvijek... Ne pitaj me, zašto. To je tajna, duboko pokopana u mojoj duši... — Ali kako onda možete da nadjete zarade?

— Ako me ko hoće na rad da primi, on će me primiti, zvaao se ja Marko ili Zarko. To je za njega svejedno. On ne treba imena, da mu radi, nego čovjeka.

Nisam se više usudjivao, da ga pitam. On mi je zato bio silno zahvalan. Pomagao mi je, gdje je samo mogao. Bio mi je na putu više nego otac svome rođenome sinu.

Kad smo spomenutoga dana ostavili naše konačište kod jednoga kravaru u malom nekom seocu, čekao nas daleki put. Imali smo prevaliti kojih četrdeset kilometara, da stignemo u prvu varošicu. Isprva je nekako išlo, no kasnije se spustila jaka kiša uz bljesak i grmljavinu. I kao prokletu, na cijelom putu ni jedna koljebica da se sklonemo. Tek tu i tamo koji lablan ili hrast. Starac, boležljivo i iznemogao, predlagao je doduše, da se sklonemo bar pod koje stablo, no na to opet ja nisam htio da pristanem. Pomisao, da će u nj udariti grom, što je bilo vrlo vjerovatno u onoj buri, bila mi je odviše strašna. A da vam baš po duši kažem, u prkos svega zla, koje sam morao da snosim na svom vandrovanju, nije mi se dalo da umrem.

— Pa ne će grom u koprivu... smiješio se starac.

— Da... ovaj... znate... ali on bi mogao ipak da se zabuni... odgovorim na tu laskavu starčevu primjedbu ja.

— Najzad da se i zabuni... Jednom, prije ili kasnije moraš da umreš... Ako to učiniš danas, prištedičeš muku drugi put... — Ja se ipak nisam dao nagovoriti. Čak šta više nisam htio da idem ni bližu stabalja, nego onako sredinom ceste... Starcu to nije bilo pravo, ali je svejedno ramljao za menom... — Konačno smo ipak stigli u varošicu, u kojoj svk kao da je izumrlo. Ni kućeta nije bilo na ulici.

— Kuda ćemo? upitah ga ja. — Izboru baš nemamo... U konačište za beskućnike... ta kuda bi drugud?...

U konačište za beskućnike! Uhvatila me jeza. I ako sam već bio dulle vremena na putu, tom se instucijom još nisam bio posluzio. Ne znam zašto, ali bilo mi je uvijek, kad sam na to pomišljao, nekako čudno pri duši, i ja sam radije konačio u štali, ili gdje bilo drugdje, samo da ne moram u takav dom. Ali danas nistini nije bilo drugog izlaza. I tako sam šutke pošao za starcem.

Gotovo me groznica uhvatila, kad sam ušao u onu dugoljastu, mračnu sobu za „primanje“ beskućnika. Soba je već bila gotovo dupkom puna. One sive dugoljaste klupe bile su što no riječ upravo nagurane. Novli došljaci, nemajući već nigdje mjesta na klupama, posjedali ili polijegali na zemlju. Za tim smo se primjerom poveli i mi. Skinuši naše promoćene torbake mogli smo tako po prvi put toga dana da odahnemo.

A bilo je već zbilja krajnje vrijeme. Starac se već jedva držao na nogama. Bilo mi gotovo žao, što ga nisam posluzio i u prkos opasnosti pošao s njime pod koje stablo da se odmori; šta čete, čovjek uvijek osjeća grižnju savjesti za ono, što je već prošlo.

Priviknuvši najprije oči na onu tamu i oporavivši se malo od one zamaglice, koja me je uhvatila u prvi čas udišući onaj užasan vazduh što je vladao u tom domu onih najnižih, mogao sam malo pobliže da promotrim svoju novu okolinu. Bilo je tu najraznovrsnijih ljudskih tipova, što ih možete susresti u životu. Mnogi izuvali cipele, drugi vadili razne otpatke jela iz svojih torbaka ili džepova i pomamno stavljali zaloga za zalogaem u usta, neki opet pušili, ostali su ili drijemali, ili razgovarali ili bilo čime drugim kratili sebi vrijeme.

Eno ondje u čooču odmah kraj s druge strane zavjesom zagrnutog prozorčića, kroz koji je dočnije činovnik konačišta ispitivao isprave prisutnika i primao ih na temelju njih pod okrilje zavoda za onu noć, vrištalo zavijeno u dionjke položeno na zemlju malo čedo. Pokraj njega sjedila žena naborana čela, podbočivši obim rukama svoju tešku glavu i tupo se zagledala onamo nekamo u drugi kraj sobe. Nedaleko od nje igrala se dva dječaka „na dugmeta“. Biće da i oni pripadaju njoj. — Ondje opet do peći stajao naslonjen o zid jedan mladić, suh i dugoljast, bljeđih, upalih obraza. Izraz njegovih očiju odavao je nešto sanjarsko i odrješito u isti čas. U ruci mu bilježnica, u ustima cigareta. Čas piše, čas razmišlja, gledajući oko sebe. Piše valjda tipove. Vježba se za književnika ili vodi kakav

dnevnik. — Pokraj njega odmah na lijevo sjedi šćućurena na zemlji neka starica i šije. Sabrala negdje po sokacima razne krpe, bijele i crvene, žute i plave, sive i zelene, veće i manje, i sad to reže na jednake pačetvorine i šije zajedno u jedan komad. Prodaće valjda za čilim kakav pred posteljom. — Tamno srijedi sobe opet starac onaj sa čelavom glavom i „kozjom“ bradicom. Lijevi mu je brk kraći od desnoga, kao spaljen. Sjedi „ala turka“, pred sebe posavio kapu i broji pare. Vadi rukom iz lijevog džepa, izbroji i stavlja u desni džep. Ona opet vadi. Isprosjao valjda. — Nedaleko od njega sjede dvojica četrdesetih godina. Pred njima boca s rakijom i karte. Kockaju, piju, svadljaju se, psuju. — Sasna tamo pri vratima, sjedi na svom kovčežiću jedna djevojka. Nema joj više od deventnaest godina. U rukama joj novine. Čita oglašje. Pročitavši prvu stranicu, letimice pregladava ostale, zatim ne našavši po svoj prilici ništa za sebe, spušta novine, hvata se za čelo kao da želi da pribere misli ili šta slično. — Onda opet počinje da čita, ali polako, pažljivo, da joj ništa ne izbjegne, redak po redak ispočetka do kraja. — Kraj moga saputnika nekih dva koraka na desno sjedi jedan drugi starčić, otmjenijega izgleda. Neobrijan doduše, ali u crnom kaputu. Vidi se, da je prekriven iz Iraka. Moli, iskreno moli. U prkos svega što mu je molitva tiha, čujem ga, razabirem pojedine riječi... — Pomozi nam Bože, pomozi! Ne dopuštaj da se na tom svijetu zbivaju takove grozote! Nedaj da stradamo na hliebu, koga ima dosta na tom svijetu! Uslišaj nas i gledaj na bijedu našu...

Pokret za mir.

Težnja za mirom u Francuskoj.
Po izjavi portugalskog ministra vojnog.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Madrid, 9. jula.
Portugalski ministar vojni, koji se posljednjih dana bavio u Francuskoj, izjavio je novinarima u Bilbao: U Francuskoj je svuda velika težnja za mir. S toga se u Francuskoj svuda opažaju vrlo sumnjivi znaci.

Flamsko pitanje.

Kb. Kopenhagen, 9. jula.
Flamsko socijalističko izaslanstvo stiglo je ovamo na svom putu za Stockholm. Njihov vođa, antverpenski nakladnik Jaures, izjavio je zastupniku lista „Sozialdemokraten“, da je riješenje flamskog pitanja jedan od glavnih uslova za trajni mir. Sve dotle, dok ono ne bude riješeno, sačinjavaće u sebi klicu za novi njemačko-francuski rat. Flamanci zahtijevaju kulturnu, političku i privrednu samoupravu.

Nova konferencija sporazumnih sila u Parisu.

Zbog balkanskog pitanja.
Kb. Stockholm, 9. jula.
Petrogradska brzojavna agencija javlja, da će se sredinom jula sazvati u Parisku konferencija sporazumnih sila, koja će se baviti svim pitanjima, koja se tiču Balkana. Saziv ove konferencije rezultira iz vrlo zapletog političkog i strateškog položaja na Balkanu, kako bi saveznici u pogledu svih tih pitanja došli do sporazuma. Ruski zastupnici dobiće naredjenje, da kod riješavanja političkih pitanja na Balkanu zastupaju stajalište privremene vlade. Šta se tiče Grčke, privremena vlada nije željela da se svrgne kralj Konstantin, te je šta više osuđivala sredstva, kojima se nasilnim načinom zamijenio jedan kralj sa drugim kraljem.

Francuski vojni ministar o neuspjesima posljednje ofenzive.

Kb. Paris, 9. jula.
(Vijest Havasovog ureda.) U komori je vojni ministar Painleve ustanovio teške grješke, koje su učinjene tečajem posljednje ofenzive. Vodje, koji su za ove grješke odgovorni, u prvom redu vrhovni zapovjednici, dignuti su sa svojih mjesta. Ministar je rekao: Zakoni ne dozvoljavaju nikakve kazne prije istrage. Ova će pak istraga za nekoliko dana započeti. Vlada može vjerovati, da će Francuska biti u položaju dovesti u sklad svoja vojnička naprezanja sa privrednim stanjem zemlje. U pitanje je: pobjeda ili ropstvo! Drugoga izlaza nema. Ropstvo znači nešto, što je najprezrenije i najniže. Ko dakle savjetuje, da se položi oružje, pomaže neprijatelju. Mi ćemo borbu prestati samo u slučaju pobjede demokracije. — Ministar predsjednik Ribot žali, što se o ofenzivi od 26. aprila hoće da govori kao o nekom neuspjehu, i ako je vojska izvojevala veliku pobjedu. Ovdje u parlamentu ne mogu da se izvrše osude, ako je potrebno da se neko kazni, to će se i učiniti. Ribot je dalje rekao, da će Njemačka sve učiniti, kako bi svoje neprijatelje dovela u zabanu. Svim onima, koji pokušavaju,

da nam nametnu jedan nečastan mir, koga želi Njemačka, uskraćujem ja svaku slobodu. O Grčkoj je rekao Ribot, da je dostajalo samo malo smjelosti i odlučnosti da se u zemlji uspostavi opet jedinstvo. Ribot je zatim uzvisivao rusku vojsku i izjavio, da je pobjeda sigurna ako saveznici sačuvaju svoje dostojanstvo. — Poslije toga je vladi predloženi dnevni redom sa 275 protiv 23 glasova izglasano povjerenje. Poslije je pročitano dnevnog reda većine pozvali su t. zv. „Kientalci“ predsjednika komore Deschanela, da pročita i po njima predloženi dnevni red. Deschanel je to otklonio. Poslanik Ogaque napao je na to više vojničke funkcionare. Poslanik Ferry govorio je poslije toga o radu pojedinih saveznika kod vojničkih operacija i zatražio, da Engleska preuzme veće dijelove fronta i pošalje u Francusku više vojske. Poslanik Dalbiez je izjavio, da odgovornost za aprilsku ofenzivu pada na ratni savjet u Compiègneu.

Neograničeni podmornički rat.

Potopljen engleski razarač.

Kb. London, 8. jula.

Admiralitet javlja: Jednog našeg razarača je u Sjevernom moru potopio neprijateljska podmornica. Spašen je jedan časnik i 7 ljudi.

Engleska sjeverna opasna zona.

Haag, 9. jula.

Zvanično se javlja, da je engleski ministar spoljnih poslova na ponovljeno pitanje holandskog poslanika izjavio, da najnovije proširenje opasne zone nije ni kojim načinom upravljeno protivu Holandije, nego su ga izazvali isključivo vojnički razlozi, da bi se neprijateljskim boračkim snagama spriječio ulazak u britanske vode. Ministar spoljnih poslova misli, da u Holandiji predstavljaju sebi preterane posljedice od te mjere za holandsku plovidbu, kojoj u ostalom osim dosadanih stoje na raspoloženju i drugi plovidbeni putovi. Mine prvih dana nisu položene.

Holandska vlada je odgovorila engleskoj vladi, da ona nema na raspoloženju drugih morskih putova pa je izjavila uvjerenje, da će engleska vlada ponovo uzeti u ocijenu pomenute mjere.

Kitajska carevina.

Abdikacija kitajskog cara.

Kb. Peking, 9. jula.

Reuter javlja: Nekoliko letica je bacilo bombe na carsku palatu. General Sangeusen (?) podnio je docnije caru svoju ostavku. Car je izdao proglas, kojim je objavio svoju abdikaciju. Vjerovatno je da će prilike uzeti mirni obrt.

Najnovije brzojavne vijesti.

Socijalista Otto Bauer u Petrogradu.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 9. jula.

Prema jednoj objavi radničkog i vojničkog savjeta je ministar vojni dozvolio, da austro-ugarski socijalistički vođa Otto Bauer, koji se od 1915. nalazi u Ru-

siji kao ratni zarobljenik, može doputovati u Petrograd.

Požar na raskošnoj stanici.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Budimpešta, 9. jula.

Juče je po podne u 4 sata izbilo požar na raskošnoj stanici za razmjешtanje vozova. Požar je zahvatio 20 vagona, koji su bili natovareni stubovima za brzojav. Požarnicima nekoliko kotara je najzad pošlo za rukom, da požar ograniče na mjesto njegovog postanka. Onih 20 vagona je potpuno izgorjelo. Šteta iznosi preko 100.000 kruna.

Dogadjaji u Španiji.

Kb. Barceloma, 9. jula.

(Havas.) Prvi sastanak katalonskih senatora i poslanika održan je juče u gradskoj vijećnici. Učestvovali su parlamentarci svih političkih stranaka. Jednoglasno je prihvaćen zaključak, kojim se pozivlje vlada da uvede autonomnu upravu u cijeloj Španiji. Dalje se zahtijeva saziv izvanredne skupštine svih španskih poslanika i senatora, ako vlada ne bi sazvala korteže.

Zaštita grčkih interesa u monarhiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Beč, 9. jula.

Povodom prekida diplomatskih odnosa između Austro-Ugarske i Grčke primile su se zaštite grčkih državljana i interesa u monarhiji holandske zastupničke vlasti. U Grčkoj je povjerenja zaštita austro-ugarskih državljana kao i prije Holandiji (u Solunu pak tamošnjem španskom konsulu).

Iz današnje Srbije.

Rad beogradskog opštinskog odbora od 1. januara do 31. decembra 1916. g.

Krajem meseca aprila o. g. donijeli smo opširan prikaz o radu beogradskog opštinskog odbora od 7. oktobra do 31. decembra 1915. g. Na temelju podataka, koje smo dobili s nadležne strane, produžićemo sada s prikazom o radu spomenutog odbora za vrijeme od 1. januara do 31. decembra 1916. g.

I.

Do 2. februara 1916. god. poslovi su opštine grada Beograda tekli u glavnom kao i u 1915. god. Toga je dana postavljen za upravnika opštine u svojstvu c. i k. gradjanskog povjerenika bivši predstojnik zemunskog kotara g. Juhn. Ovom promjenom forma upravljanja opštinskim poslovima izmijenjena je u toliko, što je sve upravne poslove opštinskog predsjedništva preuzeo u svoje ruke novi gradjanski povjerenik. Predsjednik je dobio položaj predsjednika opštinskog odbora, a potpredsjednik i kmetovi ostali su na položajima glavarova pojedinih odjeljenja. Ma da se postavljanjem c. i k. gradjanskog povjerenika za upravnika opštine grada Beograda po formi umanjio značaj opštinske samouprave, ono se za praktičan rad opštine pokazalo veoma korisno. Poslovi su se mogli brže svršavati, jer su nadležne c. i k. volne vlasti, imajući u samoj opštini svoga predstavnika, mogle imati većeg povjerenja u rad opštine.

Pošto je predsjednik Stevan Levaj podnio ostavku na položaju predsjednika opštinskog odbora, postavljen je 18. februara po želji c. i k. glavnog vojnog zapovjednika za novog pred-

sjednika bivši ministar dr. Voja Veljković. Istoga dana i na isti način postavljeni su i ovi novi odbornici: bivši ministar dr. Mika Popović, bivši ministar Pavle Denić, bivši ministar Vasilije Antonić, profesor univerziteta Zivojin Perić, advokat Dragutin Godjevac, te trgovci Dragutin Karaulić i Milan Pavlović, a razriješeni su odborničkog zvanja ovi dotadnji odbornici: bravar Dimitrije Lazarević, krojač Trifun Stefanović, bivši trgovac Damjan Marković, kafedžija Ilija Djordjević, moler Emilo Jurma i kafedžija Vlada Veljković.

Novo imenovani odbornici s predsjednikom odbora na čelu postavljeni su od strane c. i k. vrhovnog zapovjedništva vojske, za članove „Centralnog odbora za pomoć“. Ovaj je odbor trebao imati svoje pododobre u svim mjestima Srbije, koja su zaposjednuta od c. i k. vojske. No pošto se organizacija ovih pododobora nije mogla izvršiti, centralni odbor za pomoć ograničio je svoj rad samo na pomaganje nevoljnih u Beogradu.

U mjesecu septembru propisan je od strane c. i k. glavnog vojnog zapovjedništva novi „Zakon o opštinama za Srbiju“. Pošto novim zakonom nije predviđeno postajanje opštinskog odbora, opštinski je odbor prestao funkcionisati, a centralni odbor za pomoć ostao je i dalje u svojoj dužnosti.

9. novembra postavljeni su za zastupnika predsjednika Aleksandar Nemanjić, a za kmetove Kosta Stajić i Luka Pavičević. Na čelu opštinske uprave ostao je i dalje c. i k. gradjanski povjerenik g. Juhn. Po članu 21. „Zakona o opštinama“ on je „izvršujući organ c. i k. zapovjedništva mošne brane u Beogradu kao okružnog zapovjedništva s djelokrugom sreskog zapovjedništva“.

Riješenjem c. i k. gradjanskog povjerenika ustanovljena su u 1916. god. ova odjeljenja:

Ekonomat (šef Kosta Stajić);
Administracija (šef iznajprijer Dimitrije Janković, a poslije njegove smrti Momčilo Janković);

Sirotijsko (šef iznajprijer Pavle Pavlović, a poslije njegove ostavke Vlada Spasojević);

Takseno-poresko (šef Luka Pavičević);
Sudsko (šef Milan Marković);
Tehničko (šef Svetislav Putnik);

Sanitetsko (šef dr. Voja Djordjević);
Računovodno (šef Tasa Milojević);

Sekretarijat (šef Aleksandar Nemanjić).

Jedan od najvećih poslova opštinske uprave u cijeloj 1916. god. bio je rad na snabdijevanju stanovništva životnim namirnicama. Ovaj je posao postajao u toliko veći i teži, u koliko je broj gradjanskog stanovništva u Beogradu rasao.

Po popisu od meseca jula 1916. g. u Beogradu je bilo svega 48.014 stanovnika, i to: u starosti do 15 godina 16.281 (8152 muška, 8129 ženskih), od 16—60 godina 27.087 (7110 muških, 19.977 ženskih), preko 60 godina 4646 (2360 muških, 2286 ženskih).

Da bi opštinska uprava potpunije zadovoljila potrebama stanovništva u životnim namirnicama, ona je vršila neposrednu nabavku brašna, žita, šećera, griza, drva i ostalih najnužnijih životnih namirnica, kupujući sve to kako od c. i k. vojnih vlasti tako i od privatnih trgovaca i liferanata.

I ako je opštinska uprava neposrednom nabavkom životnih namirnica i prodajom na svojim prodavnicama na-

stojala, da potrebu stanovništva što bolje podmiri, ona je ipak bila svjesna da je za ishranu 48.000 stanovnika nepoophodno potrebna jača trgovinska veza Beograda sa svim oblastima Srbije. Zato se, za ocjenu pitanja o snabdijevanju Beograda životnim namirnicama, moraju imati u vidu ove činjenice:

1. Da je Beograd, kao i sve velike varoši, uvijek živio od trgovine sa cijelom zemljom;

2. Da je, po administrativnoj podjeli okruga i srezova Beograda zadržan neposredni trgovački saobraćaj samo sa svojim srezom, te je uvoz iz drugih srezova i okruga bio vezan za naročita dopuštenja;

3. Da su zapovjednici c. i k. sreskih i okružnih zapovjedništava, za unutrašnje upravljanje u svojim oblastima imali izvjesnu autonomiju, te su nastojali da izvoz iz svojih oblasti ograniče u korist svoga stanovništva, i

4. Da su c. i k. političke vlasti iz vojnih razloga, dopuštale putovanje i u svrhu trgovine razumije se samo posve pouzdanim licima.

Nesigurnost za redovno dobijanje vagona za transport robe, što je prirodna posljedica ratnih saobraćajnih potreba, nije davala trgovcima dovoljni osnovni uslova za plasiranje većih kapitala. To je bio uzrok, da je trgovina slabo bila u rukama jačih kapitalista. Ova je okolnost jako uticala i na nemoralno skakanje cijena životnih namirnica kako u Beogradu, tako i u unutrašnjosti. Trgovci su najme sa malim kapitalom mogli kupovati samo manje količine robe i iz njih tražiti procenat, koji odgovara i njihovim troškovima i povećanju njihova kapitala.

Radi uredjenja tih pitanja a u svrhu što boljeg snabdijevanja Beograda životnim namirnicama, kao i u svrhu jačeg uspostavljanja trgovine između Beograda i unutrašnjosti zemlje, opštinska je uprava održala dvije konferencije s predstavnicima intendature i političkog odjeljenja c. i k. glavnog vojnog zapovjedništva, kao i s predstavnicima c. k. zapovjedništva beogradskog sresa i grada Beograda. Rezultat je ovih konferencija bio:

1. Da je c. i k. civilni komesar od strane opštine izdao odobrenja pouzdanim licima za dobijanje koncesija od c. i k. glavnog vojnog zapovjedništva, za putovanje u unutrašnjost u svrhu trgovine;

2. Da je c. i k. glavno vojno zapovjedništvo izdalo zapovijesti svima c. i k. okružnim i sreskim zapovjedništvima, da od intendature c. i k. glavnog vojnog zapovjedništva odobrene količine životnih namirnica za uvoz u Beograd, dopuste izvesti iz njihovih područja, i

3. Da je c. i k. glavno vojno zapovjedništvo odobrilo ustupanje vagona za željeznički prenos životnih namirnica iz unutrašnjosti u Beograd.

Na osnovu toga dobilo je 350 lica povlastice za putovanje po unutrašnjosti radi kupovine i dovoza životnih namirnica u Beograd. Ova se pomoć brzo osjetila.

Uvoz povrća i voća u Beograd u 1916. god. kretao se ovako: Krumpira je dovezeno svega 1.415.795 kilograma, pasulja 276.332 kilograma, luka 877.571 kilogram, kupusa 1.298.611 kilograma, patlidžana 1.153.725 kilograma, a paradjika 65.442 kilograma, razne zeleni 1.060.000 kilograma, voća 1.315.859 kilograma, običnog groždja 740.641 kilogram, finog groždja 212.001 kilogram, oraha 34.322 kilograma, bostana 203.260 kilograma, pekmez 33.507 kilograma.

(Nastaviće se).

To kan' da uznemiruje njegova susjeda, sa starim „panama“ šeširoj i poderanim cipelama. On mu ironično odgovara:

— Ako i sam Bog nije okrenuo lice svoje od užasa, što se tu zbivaju...
Moj me starac upozorio na tog ironičara.

— Gledaj... reče mi... Ovo ti je filozof... Poznajem ga ima već deset godina. Trijeznog sam ga u to cijelo vrijeme sreo samo dva puta, i to, kako mi sam reče, zato, što je naišao na pravdu... Inače je uvijek pijan...

Poslije te starčeve primjedbe skrenuo sam veću pažnju tome „filozofu“. Smetala ga, čini se, ona vječna molitva njegova susjeda, i zato se digao i otišao tamo među onu skupinu po izgledu punjućih radnika, što su se prepirali o svrsi života. Jedan je između njih tvrdio, da bi bio mogao postati i ministrom, da je znao izrabiti jedan povoljni čas u svome životu, koji mu se bio pružio.

— Ovako sam, reče, promašio svrhu svoga života...

— Da, da... umješao se u njihov razgovor „filozof“. — Mnogi na tom svijetu promaše svoj cilj. I gotovo uvijek samo zato, što se u jednom trenutku svoga života nisu znali snaći... Da, u jednom jedinom trenutku... I čudno, ono što činiš čitavoga svoga vijeka, u jednom čes trenutku propustiš... I obrnuto, u jednom čes trenutku da učiniš ono, što nisi učinio za cijeloga svoga života... Jedan jedini trenutak pregaranja i boli godine će činiti naslađom... Jedan jedini, pazi treba koji, jer u nadi da doba još je, znađe bit prekarno... U lovu za srećom razočarati si uvijek, ako ne pogodiš trenutka, u koji ćeš je uhvatiti.

I tako redom... Tip do tipa. Jedan zanimljiviji od drugoga... Čuje se i pjesma i svirka. Dva vandrokaša eno ondje u sredini, upravo pod onom petrolejskom lampom što nije očišćena već Bog si ga zna od kada, zapjevati tiho, glasom punim čežnje: „Nach der Heimat möcht ich wieder“... dok eno ondje baš nasuprot njih isto tako tiho svira na malu harmoniku jedan bogalj. Sviru, a iz te njegove svirke bez određenih nota kao da se izlijevaju i svi njegovi osjećaji. Čas mu je svirka tužna, sentimentalna, čas razuzdana, kao luda...

Mene ponovno zahvatila zamaglica. Od vrućine i smrada, zadaha onih prnjaka i silnog onog iskašljavanja kao po dogovoru, bez kraja. Još nije pravo prestao prvi, već je započelo da kašlje njih deset drugih. Onda za njima ostali i tako bez prestanka.

Htio sam već da odem malo na svježi vazduh, kad zazvoni zvono. Sve se trgne. I samo kašljućunac presrtao na čas.

— Šta to zvonit? upitam starca.
— Započinje prijem.

Ljudi pounstajali, spremili svirari i izvadjili isprave. Sve je sprenno i čeka... Iako svako znađe, gdje će da započne prijem, ne gura se oko onog mjesta niko. Svakoga ko da je spopao ko neki strah i niko ne će da bude prvi. Onaj se zastor na prozorčiću odgrnuo, iza njega se pojavio neki mrk čovjek, crnih brkova.

Primanje je započelo. Kome su isprave bile u redu i ko u tom konačistu nije već uzeo utočišta u roku od tri mjeseca, dobio je jednu kartu sa brojem i odilazio na konak.

Ispocetka je sve teklo prilično glatko. Riječno je kome činovnik našao pri-

govora. Soba za primanje gotovo se već bila ispraznila. Čekalo nas još samo kojih desetak. Sad je došla na red ona djevojka, što je sjedila ondje kod vratiju i na svom kovčezicu čitala oglas.

— Vaš ne mogu da primim, odgovorio joj činovnik.

Djevojka uzdrhtne i jedva promuća:

— Zašto?... Ja nemam gdje da noćim.

— Nije me briga. Šta mislite, da mi ne znamo, kakova ste vi pica? U mjesec ste dana izmijenili četiri mjesta. Nigdje niste ostali dulje od tri dana... — Nisam ja kriva, gospodine. Htjeli su od mene ne samo da im služim, nego da još i...

Nije izgovorila. Zacrvenila se samo i poniknula...

— Tako svaka kaže. Razumijemo mi to. Odstranite se, jer ću inače pozvati stražara.

Djevojka je odstupila i zakoračila prema izlaznim vratima. Ondje je za čas zastala, ogledala se još jednom, uzdahnuła, a zatim uzevši svoj kovčezicu, otišla u noć...

Došao je na red onaj mladić upalih obraza, što je pravio bilješke u svom „notesu“.

— Ta vi ste još juče bili ovdje... — Jesam...

— Pa zar ne znate, da danas prema tome nemate više prava...

— Kiša je padala cijeli dan. Nisam mogao da otputujem.

— Zalim. Propis je propis. Tražite konačiste drugdje...

I mladić je odstupio. Stajao još nekih par časaka nepomično u dvorani, bijesno gledajući oko sebe i nervozno čupajući onaj svoj mali crni brčić, a on-

da pograbio šešir i uz groznu kletvu jurao u onu kišu i grmljavinu.

Najposlije smo došli na red mi, ja i moj saputnik, starac bez lijeve ruke. Mene je činovnik primio bez riječi, starca je nekako sumnjivo promatrao.

— Kad ste vi bili posljednji put ovdje?

— Nisam još bio...

— Niste!... Hm... zaklimao nekako čudno svojom glavom činovnik i ponovno okretao onu požutjelu starčevu ispravu... Najposlije mu ipak dade kartu uz primjedbu:

— To mi se još nije dogodilo... Ne... ovakova sličnost...

— Neka vas to ništa ne bunji. Svi starci, koji nose bradu, izgledaju na istu formu, nasmiješiti se starac. Mene su već mnogi rekli, da sličim svetom Petru...

Otišli smo. U drugoj smo se dvorani morali svući. Pretražiše nam košulje, da li nemamo možda vaši, a zatim se moradosmo prije spavanja i okupati. Kolika je to blagodat na putu, znađe samo onaj, koji je to iskustio.

Bio sam umoran i san bi me zacijelo brzo svladao, da nije odjednom mom suputniku starcu silno pozlilo. Ono inače blijedo njegovo lice počelo da modri. Disaj mu je postajao sve teži i teži... Previjao se i stenjao... Bio je to čudan koncert u zajednici s onim saputanjem molitve onoga bogomolca, onim kašljućunjem koje ni ovdje nije htjelo da prestane, te s onom kletvom, što ju je izuščivao onaj pijanica-kockar, ne mogavši zbog svega toga da nadje počinka.

Negdje oko pola noći starčiću bi, izgledalo je bar tako, malo bolje.

Mene je već prošao drijem pa sam ga onako škiljeći promatrao. Još podjednako teško dišući ogledavao se, da li ga ko ne gleda, a onda ispod košulje izvadio jednu malu kuvertu i iz nje neku sliku. Nisam se prevario, starac je tu sliku primicao usnicama i ljubio je, ljubio... Za tim ga opet uhvatili kao neki teški grčevi... Bilo mi je neprijatno gledati ga gdje se pati i upravo sam svratio svoj pogled na onu četu komaraca, što su kroz otvoreni prozor nasrtavali na onu treperuću malu svjetiljku pred ulaznim vratima, kad začujem starčev iznemogao glas, gdje me zove...

Škočim k njemu...

— Šta je čiko?

— Podaj mi žičicu!

— Nemam... Oduzeli nam sve, da ne pušimo...

— Ovaj... Onda... Za svaki slučaj... evo... uzmi ovo i spali docnije... Ne kazuj to nikome... nikome...

Uzeo sam. Bila je to ona ista kuverta, što ju je čas prije bio izvadio iz njedara zajedno sa onom slikom... — Šta je to čiko?

— Ne pitaj... zadrži... i spali... biće ti za dušu...

Dalje nije mogao da zbori. Uхватili ga ponovo grčevi. Prsa su mu se burno talasala, oči, one dobroćudne njegove oči zatvarale se i otvarale... Onda se zatim za čas umirio... kao uzburkano more poslije jake bure... I kao što se i valovi mora, prije no što se posvema smire, još jednom silovito uzbijaju, tako je i starac odmah poslije toga prividnoga mira uzdahnuo još jednom teško i duboko — po posljednji put...

† Maksim M. Sobajić.

27. januara ov. godine umro je u Nikšiću Maksim M. Sobajić. Pokojnik rođio se 1828. godine u selu Sobajićima u Crnoj Gori. Osnovnu školu svršio je u manastiru Ostrogu. Kao mladić preselio se sa roditeljima u Valjevo, gdje je bio učitelj do rata 1875., kad se opet povratio u Crnu Goru. Bio je sekretar jednog odjeljenja ondašnje crnogorske vojske. Više od 50 godina bavio se isključivo književnošću. Ostavio je od svojih radova 3 zbirke narodnih pjesama, 2 istorije, mnogo članaka rasutih po srpskim časopisima i feljtona po dnevnim listovima. Ostavio je u rukopisu svoje najveće djelo: Zeta i Bjelopavlići.

Kao mladić napisao je Maksim nekoliko junačkih pjesama, koje su izišle u Beogradu pod naslovom „Mladi Crnogorac“. „Slovenska Sloga“ ili ruska vojna 1876.—1878. Kronološkim redom pjeva sve znamenitije okršaje ruske i turske vojske, udešavajući ton prema razumijevanju crnogorskih bratjana. Ima opisa vrlo živih i smjelih poleta mašte, premda je uvijek pazio, da se uzdrži od preteranosti i da bude dosljedan podacima iz kojih je crpao gradju. Pjesma „Boj na Plevni“ izdvaja se od ostalih svojim divnim početkom, a sve se odlikuje originalnošću i bogatvom jezika, te se ne razlikuju od ostalih narodnih pjesama.

II. dio „Osvete Kosovske“, u rukopisu, zagubljen je u crnogorskoj dvorskoj arhivi, te se za sad o njemu ne može ništa pozitivno reći, a po samome mišljenju autorovu, to bi bile njegove najbolje pjesme. I. dio „Osvete Kosovske“ štampao je prvi put u Beogradu, i crnogorska cenzura zabranila je rasturanje, naime što su izvjesne osobe i plemena nepravedno zapostavljena u junačkim podvizima. Najzad, kad je knjiga sama sebi našla puta u narodu, i tako najbolje opravdala svoju stvarnu vrijednost, cenzura je digla zabranu. „Osveta Kosovska“ doživjela je do sada više izdanja.

Kao povjesničar („Starine u Zeti“) pažljivo je prikupljao tradicionalne podatke o Zeti, Brdima u Zahumlju i na tome je poslu istrajavao do duboke svoje starosti, pribirajući istorijsku gradju, odvajajući pouzdane podatke od nepouzdatih i najzad, tumačeći opisane događaje objasnio je njihove uzroke i posljedice jako tačno i dosljedno, da zaslužuje ime pravoga naučenjaka.

U njegovom posljednjem i ujedno najvećem radu „Zeta i Bjelopavlići“, naročita je pažnja poklonjena genealogiji pojedinih bratstva i plemena u Crnoj Gori, te će vrlo korisno poslužiti nekad za ispitivanje naselja u ovim krajevima. Primjetilo bi se, da je mnogo polagao na tradicije, ali jasno je i to, da je ponekad do najmanjih sitnica ispitao sve tragove nekadašnjega života u ovim krajevima, sa jasnim povjesničkim izlaganjem, sa osobitom lakoćom stila i zanimljivošću opisa pojedinih mjesta i lica, a što je glavno, sve istinito i nepristrano, u koliko je bilo moguće, tako da je sav njegov rad vrlo interesantan i od neočekjive književne i povjesničke vrijednosti. C. N.

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je utorak 10. jula; po starom 27. juna. Rimokatolici: Sedmor braće; pravoslavni: prepodobni Sampson.

Kinematografi: Vojni kino (Koleseum): U 4 i 6 sati poslije podne predstave za građanstvo. — C. i k. gradjanski kino (Paris): U 6 sati poslije podne predstava za građanstvo.

Digao sam galamu.

— Ustajte ljudi, umro je čovjek... Gotovo se niko nije ni maknuo. Tek onaj bogomoljac započeo opet svojim molitvom... Drugi iako su za čas posjedali na svojim posteljama i trli oči da bolje vide, kad doznaše, o čem se radi, okrenuli se na drugu stranu i nastavili sa spavanjem, ljuti što sam ih radi takve sitnice probudio.

— Umiru i drugi... Šta si se zbog toga uzvikao?... izderao se na me onaj pijanica-kockar.

— Ne smetaj ga u sreći, koja ga je snašla... dobaci mi i onaj drugi pijanica-filozof.

Izenadila me ta silna ravnodušnost. Njima svima kao da je to bila kao neka stara svakidnevna priča, koja ih više ne može da dira...

Na galamu se probudio i podvornik konacišta i ušao u dvoranu.

— Kakva je to vika?

— Umro je čovjek...

— Pa i vrijeme mu je, reče podvornik vidjevši leš starca... ko ga poznaje?

— Ja... to jest, ja s njime putujem već kojih mjesec dana...

— Dobro... Onda vi na njega pripazite da mu niko ništa ne uzme. Do u jutro neka leži ovdje...

Razumije se, ja više nisam ni pomišljao da legnem... Obukao sam se i sjeo na postelju sučelice mrtvom starcu... Od jednom ne znam ni sam kako, pričimilo mi se, da se ono njegovo napačeno lice nasimljalo... Zar ga je zbilja smrt toliko usrećila?

Promatrajući ga, padne mi na pamet ona kuvrta, koju mi je starac predao prije svoje smrti. Izvadih sad-

Botanička bašta. Otvorena utorkom, četvrtkom, nedjeljama i praznicima.

Ladja između Zemuna i Beograda kreće iz Beograda za Zemun od 6 sati u jutro do 9 sati naveče svakoga sata osim u 1 sat poslije podne. Polazak iz Zemuna za Beograd od 9:30 ujutro do 8:30 naveče svakoga sata osim u 12:30 poslije podne.

Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noći.

C. i k. vojnički dom: Čitaonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati ujutro do 9 sati naveče. Slobodan pristup svakom vojniku.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati ujutro do 8 sati u več.

„Grand Hotel“: Dnevno koncert. Početak u 6 sati poslije podne.

Posjeta bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne.

Traži se porodica.

Porodica interniranog gradjanina Dragiše Dulalovića, potrebno je da se odmah javi sudskom odjelenju opštine grada Beograda radi izvjesnog hitnog saopštenja.

Oluja sa kišom.

Juče poslije podne imali smo u Beogradu veću oluju sa kišom, koja je srećom trajala vrlo kratko vrijeme. Oko 4 sata poslije podne odjedanput otpočeo je jak vjeter, koji se ubrzo pretvorio u pravu oluju. Ali u brzo otpočela je padati jaka kiša, tako da je sve već za pola sata bilo mirno. Svjež vazduh poslije kiše osjećao se prijatno, jer je ublažio veliku julsku vrućinu.

Udavo se dječak.

U subotu 7. o. mj. udavio se pri kupanju u Dunavu Bogoljub, 12-godišnji sin gdje Savete Gjorgjevičke. Leš nesretnog dječaka izvađen je 8. o. mj. Pogreb će biti danas u 10 sati prije podne.

Javna prodaja.

Po odluci starateljskog suda izloziće se javnoj prodaji zaostavština pok. Dimitrija Stojanovića, na dan 25. jula 1917. godine u njenom stanu u Vrljarskoj ulici broj 16.

Prodaja će početi tačno u 9. sati prije podne.

Pozivaju se kupci, da na ovu prodaju dodju.

Priznanice za pomoć.

Priznanice za pomoć, za mjesec juli izradjene su do broja 2000 i mogu se odmah i dobiti u uredima okružnog zapovjedništva Beograd-grad u Kralj Aleksandrovoj ulici broj 7 u sobi broj 57, od 8 do 10 sati prije podne.

Istoga dana, odmah po prijemu priznanice prije podne blagajna c. i. kr. okružnog zapovjedništva Beograd-grad isplaćuje i pomoć.

Kako prilikom prijema priznanice tako i pomoći potrebno je imati uza se redarstvenu legitimaciju, radi ustanovljenja identičnosti.

Požar.

U kući u Kosovskoj ulici 33 izbio je 8. o. mj. u 3 sata poslije podne požar u jednoj šupi, u kojoj su stanovnici te kuće preko ljeta kували. Šupa je potpuno izgorjela, a šteta iznosi nekih 2500 kruna.

300 kruna nagrade!

Policijski ljekar, c. k. nadljekar dr. Risonardo izgubio je budželar (lisnicu) od mrke koštutije kože, u kojoj je bilo ukupno K 1260.— u novčanicama, i to: jedna banknota od K 1000.—, četiri novčanice od po K 50.— (ovih pet banknota potpuno su nove) i šest banknota od po 10 kruna; osim toga bilo je u lisnici i raznih legitimacija, koje glase na ime vlasnikovo. Onaj, koji reče-

ni budželar sa novcem donese u okružnu komandu za grad Beograd, dobiće nagradu od K 300.—, koja je suma u tu svrhu već deponovana kod rečeno-nog nadležstva.

Odbjelo pseto.

Juče, 9. o. mj. odbjelo je pseto srednje veličine, dugačke dlake, bijelo sa crnim mrljama, mrke glave sa kožnim okovratnikom bez marke. Ko bi slučajno naišao na to pseto, odnosno kod koga bi dobijelo, neka ga izvoli predati u duvandžinicu u Kralj Milanovoj ulici 35.

Izgubljeno.

Gospodja Jelisaveta Nikolićka, sa stanom u Princa Evgjenija ulici 10, izgubila je 9. o. mj. na tramvaju crnu ručnu torbu sa dvjema novčanicama od po 100.— dinara i sa nekih K 5.— sitnog novca, kao i sa nekim legitimacijama, koje glase na njeno ime. Ko nađe, neka izvoli predati okružnoj komandi za grad Beograd.

Nadieno.

Na beogradskoj stanici nadjena je torba uprtača (tzv. „Rucksack“), u kojoj je bila radnička knjižica, koja je glasila na Ivu Hasanbegovića sa Gackog u Hercegovini. — Zakupnica hotela „Carigrad“ (preko puta željezničke stanice) predala je c. i k. okružnoj komandi za grad Beograd slijedeće predmete, koje je neko zaboravio u njenom hotelu: 1 torbu uprtaču, 1 vojničku čuturicu, 1 džepni sat od nikla, 1 prsten i jedan toaletni predmet. Vlasnici navedenih stvari neka dodju po njih u c. i k. okružnu komandu za grad Beograd (Kralja Aleksandra ulica broj 7.)

Izvištaj prijavnog ureda.

7. jula: prijavljeno 62, odjavljeno 31, selidaba 30; u hotelima prijavljeno 14, odjavljeno 126; ostalo po hotelima 321 prijavljeni putnik. 8. jula: prijavljeno 91 odjavljeno 52, selidbi 40; u hotelima prijavljeno 112, odjavljeno 132, ostalo po hotelima 233 prijavljenih putnika.

Posljednje brzojavne vijesti.

Izvištaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 9. jula.

Zapadno bojište.

Front prijestolonasljednika Rupprechta bavarskog:

Zbog kiše i isparivanja ostala je gotovo na svim odsjecima fronta vatra sve do večeri neznatna. Uveče je više puta oživjela. U noći je na raznim mjestima došlo do za nas uspješnih izvidničkih borbi. Kod vojne skupine nasljednika prijestolja uspješno je izveden jedan napadaj za poboljšanje naših položaja na Chemin-des-Dames-u. Poslije vatrenog prepada s bacalima mina i granata na jurišne ciljeve, pošla je pješadija u napadaj, zaštićena pregradnom vatrom topništva. Jurišne čete, koje su se sastojale iz Sasa, Thürinzana, vojnika iz rajnskih zemalja i Westphalaca, zauzele su u snažnom napadaju francuske rovove južno od Pargny-Filaina u širini od 3 i po kilometra, te ih održale protiv pet neprijateljskih protivnapadaja. Da neprijatelj ne primijeti naše namjere, provodila su kratko prije toga na drumu Laon-Saisons jurišna odjeljenja hessko-nasauskih i westphalskih bataljuna u francuske rovove. Poslije svršene zadaće povratila su se ta odjeljenja prema naredjenju u vlastite linije, po-

neopažen i neprimijećen... Neka i dalje žive u uvjerenju da sam mrtav... Od onda sam se odrekao i svoga imena i otputovao pod lažnim imenom daleko, daleko...

To je dakle bila ta starčeva tajna, koju je htio da ponese sobom u grob... Zašto ju je međjutim ipak napisao?... Uzaludno sam tražio odgovora od nasmijana mrtva starčeva lica...

Drugi su ga dan pokopali. Na krst mu ni ime nisu mogli da stave. Nisu znali koje mu je pravo. Imao ih je četiri. Smatrali ga za razbojnika nekog. Bolilo me to, ali sam ipak ispunjujući zadnju njegovu želju šutio...

Šta je najposlije njemu mrtvome stalo do toga, je li ga ko drži za razbojnika, kad je on umro u uvjerenju da je učinio plemenito djelo?...

MALI PODLISTAR.

Lisičiji jelovnik.

Do sada se znalo, da lisica voli poglavito ptice i domaću pernatu živinu, te da po kad i kad radi te poslastice ne preza da se došunja i u živinarnike. Manje je poznato, da se lisica u oskudici ti poslastica zadovoljava i miševima, krticama pa i puževima. A kad je glad primora, ona kao i po bogu drugi živi stvorovi nije baš ni malo probiračica. Tako su ljudi primijetili, da lisica, kad je već gladna, a ne može da ulovi pticu, ona onda slijeduje primjeru ove, te guta i gusjenice. U tome tješko daleko; da guta čak i one mrtve natrule gusjenice, koje ni jedna ptica ne bi dodirнула. I kod lisice važi dakle pravilo, da je glad najbolji kuvar.

vevši sa sobom veći broj zarobljenih neprijateljskih vojnika. Neprijatelj, koji se svuda žestoko opirao, pretrpio je visoke krvave gubitke, koji su se tečajem noći još povećali za vrijeme trajanja njegovih uzaludnih protivnapadaja. Privredeno je 30 časnika i preko 800 zarobljenih neprijateljskih vojnika, plijen je na ratnom materijalu vrlo znatan. Na zapadnoj obali Maase zadržali su Francuzi iz bojeva u noći 8. o. mj. nekoliko manjih rovoških dijelova u svojim rukama; njihovi su napadaji, do kojih je došlo danas pred svanućem dana sjeveroistočno od Esnesa, odbijeni.

Istočno bojište.

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Vojna skupina general-pukovnika pl. Böhmermollia:

Dod je između Strypei Zlota Lipa vladala samo živahna topnička djelatnost, i dok su nam ovdje neki napadaji donijeli zarobljenika, došlo je kod Stanislawa do novih borbi. Jakim ruskim napadajima potisnute su čete, koje su ondje stajale između Ciazowa i Zagwozdza, 12 kilometara prema šumskim visovima Czarny Las-a. Pridolaskom njemačkih pričuva, napadaj je zaustavljen.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U Karpatima trajala je dalje živa djelatnost ruskih baterija. Osuđeni su na više mjesta mjesni ruski napadaji.

Kod vojne skupine maršala Mackensena i na mačedonskom frontu, položaj je neizmijenjen.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Njemački večernji izvještaji.

Kb. Berlin, 9. jula.

Wolffov ured javlja: Sa zapadnoga bojišta nema ničeg novog. Na istoku su Rusi na drumu Kalusz—Stanislava u ponovno napali. Njihove su snage protivnapadajem zaustavljene. Sjeverno od Dnjestra nikakvih naročitih događaja.

U mjesecu junu potopljeno preko milijun tona neprijateljskih trgovačkih brodova.

Kb. Berlin, 9. jula.

Wolffov ured javlja: Ratnim mjerama središnjih vlasti potopljeno je prema stiglim izvještajima u mjesecu junu preko jedan milijun registriranih ton trgovačke brodarske zapremine. Ovi uspjesi podmorničkog rata opravdavaju puno pouzdanje, da će to neminovno i odlučno djelovati na naše protivnike.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Nadbiskup grof Szepticky na povratku iz Rusije

Kb. Stockholm, 9. jula.

Lavovski nadbiskup grof Szepticky, kojeg su Rusi god. 1915. kao taoca odukli u Rusiju, stigao je na povratku iz Rusije ovamo.

Nadbiskup grof Szepticky je brat prijašnjeg zapovjednika poljskih legija i sada car. i kralj. vojnog guvernera u Ljubljini generala grofa Szeptickoga.

Milorad M. Petrović:

Varnice.

U ljubavi ima robova, slobodnjaka i slobodnih gradjana. Posljednjih ima najviše, prvih najmanje, a slobodnjaci su na najboljoj ceni, ma da uvek prete begstvom.

U ljubavi koja zadaje bolove, tuma- ra se i luta za lekom po nepoznatim stazama, za to se često posrne, a po kad-kad i padne.

Poznanstvo iskreno odnegovano zove se prijateljstvo; prijateljstvo do savršenstva odnegovano, zove se ljubav.

Iskušenje je poslednji korak odlučnosti.

Kad zaljubljeni uzdišu, nebo se osmehuje.

I podmazana kola skripe. Čovek stigne i kad je gladan, i kad je presit.

Velike težnje, male nade, ogroman bol.

Kad se čovek zasiti ženskinja on onda postane ženomrzac.

Ženomrsci su interesantni za žene, i za to žene žele da im se približe.

Zvanične objave.

OBJAVA.

Stavlja se stanovništvu do opšteg znanja, da oni roditelji, koji još imaju namjeru, da svoju za pohađanje škole

obveznu djecu žele u mjesecu septembru podvrći ispitu, mogu to prijaviti c. i k. školskom referatu u ulici Kralja Aleksandra br. 7. soba 11 u vremenu od 15. do 31. jula 1917.

C. i k. okružno zapovjedništvo grada Beograda.

OBJAVA.

U smislu § 1. naredbe vojnog vrhovnog zapovjednika od 10. aprila 1916. list naredaba br. 10, stavljena je firma Borschodi Emerich, trgovina namještaja sa sjedištem u Beogradu, Saborna ul. br. 13, pod nadzor. Za nadzornika imenovan je Eichenwald Ludwig, Bogojavljenka ul. br. 9. Nadzor počinje 3. jula 1917.

C. i k. okružno zapovjedništvo grada Beograda.

OBJAVA.

U smislu § 1. naredbe vojnog vrhovnog zapovjednika od 10. aprila 1916. list naredaba br. 10, stavljena je firma Stanić P. Dimitrije, staklarska radnja sa sjedištem u Beogradu, Terazije br. 16 pod nadzor. Za nadzornika imenovan je Eichenwald Ludwig, Bogojavljenka ul. br. 9. Nadzor počinje 3. jula 1917.

C. i k. okružno zapovjedništvo grada Beograda.

OBJAVA.

Firma Petronijević & Vasiljević, Beograd, ulica Kneza Mihaila br. 39, stavlja se u smislu § 1. naredbe vojnog vrhovnog zapovjednika od 10. aprila 1916. list naredaba br. 10, pod nadzor; dalje u smislu naredbe vojnog vrhovnog zapovjednika od 9. jula 1916. list naredaba br. 29. zabranjuje prenos i opterećivanje kuće Petronijević u Beogradu, Cara Uroša ul. br. 9. kao i kuće Vasiljević u Topoli. Za nadzornika imenovan je Ludwig Eichenwald sa stanom u Beogradu, Bogojavljenka ul. br. 9. Nadzor počinje 2. jula 1917.

C. i k. okružno zapovjedništvo grada Beograda.

OBJAVA.

Ovim se objavljuje da radi porezi-vanja dolazi na red slijedeće ulice:

I. Komisija.

10. jula: Saborna br. 81.—150.
11. jula: Vatrogasna br. 1.—18.
12. jula: Vatrogasna br. 19.—37. Knežev Spomenik.

13. jula: Donja br. 1.—42.
14. jula: Donja br. 43.—99.

II. Komisija.

9. jula: Mojsijeva, Sibirjanin Janka, Car Dušana br. 1.—30.
10. jula: Car Dušana br. 31.—71.
11. jula: Car Dušana br. 72.—110. Strugara Prometne Banke, Pančevačka.
12. jula: Kosovska, Vlakovičeva.
13. jula: Takovska br. 1.—50.
14. jula: Takovska br. 51.—88., Vidina, Daničića, Drinčićeva.

III. Komisija.

9. jula: Gjurgjevo Brdo: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, Bašenska.
10. jula: Majdanska (Senjak) Granična, Brdska, Senjačka, (Stari Senjak), Trgovačka (Čukarica).

11. jula: Careva (Čukarica), Majdanska (Čukarica), Sindjeličeva, Čučuk Stana, Sveštenička.
12. jula: Grčić Milenka, Žička, Žička Poljana, Čuburska, Valjevska.

13. jula: Niška, Miročka, Banjska, Čelopečka, Mokroluška, Hajduk Veljkova.

14. jula: Vojvode Protića, Jasenička, Požarevačka, Ratarska br. 1.—39.

C. i k. okružno zapovjedništvo za grad Beograd.

OBJAVA.

Naredbom c. i k. vojne glavne gubernije u Srbiji, präs. broj 13807 i 14538 iz 1917.

Svi u području c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad stanujući, odnosno na boravak ovamo novo pridošli austrijski ili ugarski državljani, kao i bos. herc. zemaljski pripadnici koji su oprošteni od vojne službe imaju se sa svojim iskaznim dokumentima: i to oni koji već ovdje stanuju do 12. jula 1917. novo nadošli pak u roku od 10 dana nakon prispjeka u c. i k. prijavnom uredu kao i kod mjesnog zapovjedništva Beograd (Miloša Velikog ulica br. 2) prijaviti.

Svaka promjena stana od vojne službe oproštenih kao i odlazak iz područja c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad ima se od sada ne samo kod c. i k. prijavnog ureda nego i kod c. i k. mjesnog zapovjedništva prijaviti. Propust prijave kod mjesnog zapovjedništva kažnjavaće se.

Primjećuje se, da dužnost prijave prilikom dolaska, odlaska ili promjene stana sviju vojnih kao i pučko-ustaških obveznika vlastitih državljana u c. i k. prijavnom uredu prema ranijim objavama c. i k. redarstvenog zapovjedništva i dalje u snazi ostaje.

Prekršitelji biće najstrože kažnjavani. Car. i kralj. okružni zapovjednik.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Dentista F. B. Brill

Beograd.
Makedonska ulica broj 5.
(do pošte)

"Amerik. specijalista"

"ZUBE" vještačke u zlatu
i u kaučuku samo se u
mome ateljeu izrađuju po
najboljem originalnom
amerikanskom sistemu. Pri-
mam od 8-12 i 2-6.
823-1

Kupovine i prodaje

EKSERCIJA
za opanke, letvaša svake vr-
ste, blokeja gvozdenih, kož-
nih, prodaje uz umjerenu ci-
jenu Willi Schossberger Sa-
borna 30, preko puta Miše Po-
ličevića, Beograd. 31700-2

IMAM

vrlo dobrog zimskog bijelog
luka za sad. Dimitrija Pav-
lović, Vardarska ulica br.
14. 31824-2

SAPUN

dobrog kvaliteta sve vrste
svaku količinu kupujem, kao i
sve vrste životnih namirnica.
K. Feldmann, Vuk Karadžić
ulica br. 8. 31787-2

Namještenja.

TRAZI SE
odmah drugi kuhar za
"Grand Hotel". 31820-3

POTREBUJEM

majstora ili kalifu za slado-
led. Obratiti se kiosku na
Vel. Kalimegdanu. 31844-3

TRAZI SE

njegovateljica za bolesnike.
Za adresu obratiti se ad-
ministraciji ovog lista pod
"Oberleutnant 421". 31842-3

Stanovi.

TRAZI SE
jedna ili dvije sobe sa 2 kre-
veta u blizini Vojne Generalne
Gubernije traže se odmah u
najam. Uputi kod statističkog
ureda, Ljubićina ulica br. 10
i sprat. 31835

Razno.

FINANSIJERA
ih komanditnog kompanjo-
na sa kapitalom 2-3000
kruna tražim za jedan ren-
tabilan posao koji daje vrlo
dobrog prihoda. Uputiti ad-
ministraciju ovog lista pod
"Prihod 420". 31831-5

TRAZI SE

počuvstvo i sagov. Ponude
se mogu staviti svako posli-
je podne između 2-4 sata
u Vojvode Miljenka ulici
br. 32, prizemlje, desno.
31850

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Zene-
va. — Molim poradićte, da se
na moju adresu pošalje što
prije povećea suma novaca
od plate našeg oca Angelj-
ka Nešića, prote iz Kos.
Mitrovice ili bar kakva po-
moć, jer se cijela porodica
nalazi u oskudici. Nahađa
kći, prote Angeljka Nešića
iz Kos. Mitrovice, Niman-
Efendi ulica 31. 31798-8

STOVARISTE

LOMNICKE MINERALNE VODE
LJUBE RISTICA
IZ KRUŠEVCA
kod
Marice i Teodosija V. Lakića
u Beogradu, Kolarčeva ulica br. 12 do sata, Terazije.
31816

OBUCE

ženske, dječije, sandale svih veličina sa
kožnim djonom, kao i platnene obuće ima
veliki izbor sa umjerenim cijenama
RADIVOJ SAVIN I DRUG
Knez Mihajlova ulica broj 7.
31805 pored kafane "Car"

GOSTIONA I KAFANA

"MALI VOJNIK"
Otvorena je iznova, i snabdjevena je odličnim pićem,
i to: crno župsko i bjelo krajnsko vino, ljute prepe-
čenice rakije kao i prvoklasnom kuhinjom koja je u
Beogradu opšte poznata kao najbolja sa vrlo umje-
renom cijenom i tačnom uslugom.
Svako jutro svježeg gulaša, čevapčića i raznih
ladnih jela u svako doba. Za obilan posjet umoljava,
Beograd, 9. VII. 1917.
Ugostitelj
31847 kod Malog Vojnika

ACI DINIČU, Zeneva, da

dostavi Moši i Hajtmu S.
Hajonu. Javljam vam tužnu
vjest, da nam je dobar otac
Samuilo Hajon preminuo 29.
juna, a sahranjen je 1. jula
1917. godine. Pozdravlja
vas brat Aron S. Hajon, uli-
ca Despot Gjurjica 6, Beo-
grad. 31828-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va, da dostavi Zivojinu

Sobiću, Rue des Vieux
Grenadier Nr. 1, Zeneva.
Molim, da me izvolište iz-
vjestiti za dolje imenova-
na lica, da li su i sada kao
živi ili ne, i ako su živi,
neka se oni lično jave me-
ni ili svojoj porodici, i to:
Zivojko Teodorović, 3.
eskadron, 2. konjičkog pu-
ka, javlja mu se čiča Vlaj-
ko, strina Marija, pomaika
Petra, sin Aleksandar, se-
stre: Zagorka i Radojka,
sna Mitra i Senija, sinovac
Milan i Zivadin, da su ži-
vi i zdravi; Ilija Zadoro-
vić iz Salaša Crnobarskog,
4. bataljon, 2. divizion,
2. drinskog artiljerijskog
puka, 1. poziva, javlja mu
se djed Vlajko, baba Ma-
rija, majka Mitra, sin Zi-
vadin, brat Milan, žena
Senija, strina Petra, tetke
Zagorka i Radojka kao i
brat mali Aleksandar; Mi-
lutin-Mikić Teodorović iz
Salaša crnobarskog, komo-
džija moravskog divizion-
nog artiljerijskog puka, 1.
poziva, javlja mu se žena
Jovanka sa sinom Radova-
nom; Milutin Teodorović
iz Salaša crnobarskog, 4.
eskadron, 2. konjički puk,
1. poziva, javlja mu se otac
Mikailo, mati Savka, sestra
Draginja, baba Ljubica i
oba sina i žena Stanica sa
ostalim ukucanima; Drago-
mir A. Mijić iz Sovljaka
Mačva, 3. čete, 2. bataljon,
6. prekobrojnog puka kom-
binovane divizione, 1. poziva,
javlja mu se brat Marinko
Mijić, praktikant, sreza
mačvanskog, odnosno sres-
kog suda, da je živ sa bra-
tom Bajom, majkom Mil-
icom, snovicom Natom i
snajom Ankom. Za novac
31829-8

Moli se gospođa Draga
JOVANOVIĆ, nastavnica iz

Skoplja, supruga Pante Jo-
vanovića, profesora, da se
javi Angjeliji, Karalliki
Langestrasse 58, Kruševac,
radi saopštenja od njenog
muža. Umoljava se svaki,
koj za nju bude znao, da
javi na gornju adresu.
31829-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molimo, da nas izvisti-
te za našeg brata, da li je
živ i zdrav. On je konjički
oficir komandir 15. čete
pogranične trupe iz Debra;
Maksima Mihailovića, javio
se 15. avgusta 1916. Dobil-
simo 128 leva. Više ne zna-
mo o njemu ništa; Obrada
Gj. Lazarevića, rezervnog
pješačkog kapetana 7. pu-
ka, 1. poziva dunavske divi-
zije, koji se nije javio ženi
ni jednaput. Mi se nalazimo
u Nišu živi i zdravi, ali u
oskudici. Molimo za izvještaj
o njima. Ako su živi, da nam
pošalju novac preko Austro-
Bosanske banke. Blagoda-
ne sestre Milica, Lepa i
Paraskeva Obrada Lazare-
vića, Niš, Kosovska ul. 20.
31833-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. — Molim, da me izvje-
stite za mog muža Milana
Ognjanovića, mašinovodju
srpskih državnih željeznica.
Javio mi se prošle godine
i poslao 149 leva. Više mi
se nije javio. Nalazim se u
Nišu sa djetetom u
oskudici bez ikakve pomo-
ći. Molim za pomoć. Ako
nije živ muž, da mi pošalje
novac preko Austro-Bosan-
ske banke. Unaprijed blago-
darna živka Ognjanovića,
Kosovska 20, Niš. 31832-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va, da dostavi Dimitriju

Vučoviću, Solun. Ja se na-
lazim sa djecom u oskudici.
Prihoda nemam ni od kuda.
Cone je operisan od žljezda.
Ni jedno nismo zdravi. No-
vac mi odmah pošalji i to
veću sumu. Redovno mi Sa-
lji, jer zima ide. Nemoj da
poslije bude dockan. Poz-
dravljamo te i ljubimo svi
tvoja žena Kosara D. Vu-
kovića, Hadji Mustafina
ulica 23, Beograd. 31827-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. — Molim vas, da pro-
nadjete moju braću Jovana
Jovanovića, bravara mlade-
novčke ložionice i Uroša
Jovanovića, obveznika niš-
kih rezerv. trupa, oba ro-
dom iz Vranje i da im
saopštite, da mi pošalju
novaca, jer sam u novča-
noj oskudici. Izvještaj mo-
lim pošaljite na moju adre-
su. Miloš Jovanović, bivši
akvokatski pisar, Kos. Mi-
trovića, Niman-Efendi uli-
ca broj 31. 31799-8

Oglašujte u
„Beogradskim Novinama“

ako ti je potrebno zatraži

od Sobića do 200 kruna, a
ja ću njegovoj porodici kao
tvoj brat vratiti ili neka
Sobić poradi kod podrinske
okružne blagajne te primi
u ime moje plate prakti-
kantske do 400 kruna, a
ono resto neka pošalje me-
ni. Platu nisam primio od
1. januara 1916. do danas,
a ista mi je bila po 60 di-
nara mjesečno. Unaprijed
vam благодарimo Vlajko
Teodorović, zemljodijelac iz
Salaša crnobarskog i Marin-
ko A. Mijić, praktikant
sreskog suda, sada delovo-
dja u Salašu. 2620

Umoljava se svaki onaj,

koji bi štogod znao o mojoj
majci Jovanki, ženi Mirjani
Lukić, rođjenoj Vitorović i
mojoj djeci Milomira, Milo-
vanu, Sini, Draganu, Mili-
jani, Coji i Radinki, koji
ostadoše kod kuće u Treš-
njevići, općina Miroslajci,
okrug čačanski, srez draga-
čevski i od oktobra 1914.
ne znam o njima ništa, a
ni oni o meni, da me izvjesti
putem ovih novina. Blago-
dari Ljubomir Lukić.
A 2625-g

Mih. II. Ristić - Čačak

Stevi Aćimoviću, Zene-
va. — Roksanda, žena No-
vaka Stanišića, skretničar-
a 4. klase na pruzi Stalač-
Užice, sa dvoje djece, moll,
da joj se pošalje nešto od
muzejeve plate, jer je u
oskudici. Novac pošlajte
preko Mihaila Ristića, trgovca,
Čačak. R. 820

Radl prijemna novca, da

se jave lično ili porodice
dolje imenovanih Nikoli
Aćimoviću, trgovcu u Čač-
ku sa tačnom adresom:
Kirilo Dragičević iz Ivan-
čice; Dušan Tomašević, bivši
policijski pisar iz Preljine;
Krstja Karaklajić; Ruža Spi-
re Jovanovića, bivšeg po-
reznika iz Guče, i Dušan
Miloradović, bivši u Ostru.
R. 821

Protiv KOSTOBOLJE, RHEUME

I unutarnjih bolesti od sto-
ljeća glasovito kupatilo

LIPIK (Slavonija) 64° C

u pogonu je i u ratu, zimi i ljeti

Posjetiocima kupatila daju se
kombinovane cijene opskrbe.
PROSPENKTE ŠALJE UPRAVA KUPATILA

Radloaktivna, alkaličko-mu-
riatička jedna topla vrela.
LIJEČENJE SA MULJEM.

HOTEL LONDON 871

Beograd, Kralja Milana br. 82.
U blizini željezničke stanice. Tramvajska postaja. Sobe
za prenoćište, po utvrđenom cenovniku. Dobar kost
u hotelskom restoranu. Hotelijer Jovan Savić.

Jovanu Premoviću, Zene-
va, da dostavi Dimitriju

Vučoviću, Solun. Ja se na-
lazim sa djecom u oskudici.
Prihoda nemam ni od kuda.
Cone je operisan od žljezda.
Ni jedno nismo zdravi. No-
vac mi odmah pošalji i to
veću sumu. Redovno mi Sa-
lji, jer zima ide. Nemoj da
poslije bude dockan. Poz-
dravljamo te i ljubimo svi
tvoja žena Kosara D. Vu-
kovića, Hadji Mustafina
ulica 23, Beograd. 31827-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. — Molim vas, da pro-
nadjete moju braću Jovana
Jovanovića, bravara mlade-
novčke ložionice i Uroša
Jovanovića, obveznika niš-
kih rezerv. trupa, oba ro-
dom iz Vranje i da im
saopštite, da mi pošalju
novaca, jer sam u novča-
noj oskudici. Izvještaj mo-
lim pošaljite na moju adre-
su. Miloš Jovanović, bivši
akvokatski pisar, Kos. Mi-
trovića, Niman-Efendi uli-
ca broj 31. 31799-8

Oglašujte u
„Beogradskim Novinama“

Prvo ces. kr. povlašćeno dunavsko parobrodarsko društvo.

LJETNI RED PLOVIDBE
poštanskih i putničkih parobroda.
Vrijedi od 1. svibnja 1917. do dalje naredbe.

Primjedba: Za polazak parobroda sa svih parobrodskih sta-
nica na Dunavu sve do Beograda, a tako isto na poboč-
nim rijekama vrijedi srednje evropsko vrijeme.

Izvadak iz društvenoga pravilnika.

U ovome redu plovidbe navedena vremena označuju
najraniji dolazak i odlazak parobroda.

Zakašnjenje ili izostanak pojedinih vožnja ne daje
nikakvih prava na oštećenje prema upravi.

Za željezničke i parobrodске veze ne jamči uprava.

I. NA DUNAVU.

Niz vodu:

Iz Passau-a u Linc: lokalna ladja dnevno do 26. maja u
4 sata 30 min. do podne, od 27. maja do 31. avgusta
u 5 sati 30 min. do podne, od 1. rujna do daljnjeg
samo do postaje Engelhartszel, u 6 sati 35 min. do
podne. Poštanska ladja: dnevno do daljnjeg u 3 sata
po podne.

Iz Lince u Wien (Praterkal). Poštanska ladja: dnevno u 9
sati po podne do 31. kolovoza, od 1. rujna do daljn-
jeg u 8 sati po podne. Brza ladja: dnevno u 10 sati
30 min. do podne do daljnjeg.

Iz Wiena (Weissgärber) u Pozsony: dnevno u 5 sata po
podne do 31. kolovoza, od 1. rujna dnevno u 4 sata
po podne.

Iz Wiena (Weissgärber) u Budapeštu: dnevno u 7 sati
Wien Praterkal " " " " 7 "
30 m. u jutro.

Iz Budapešte u Zemun-Beograd dnevno u 10 sati u večer.
Iz Mohácsa u Zemun: dnevno u 8 sati 35 min. do podne.
Iz Aljmaša u Zemun: dnevno u 11 sati 50 min. do podne.
Iz Vukovara u Zemun: dnevno u 2 sata po podne.
Iz Ujvidéka u Zemun: dnevno u 5 sati 40 m. po podne.

Stiže u Zemun dnevno u 10 sati 25. min. noću.
Stiže u Beograd dnevno u 11 sati 10 min. noću.

Uz vodu:

Iz Lince u Passau: lokalna ladja dnevno do 31. kolovoza
u 12 sati po podne, od 1. rujna do daljnjeg u 12 sati
po podne samo do Engelhartszel. Poštanska ladja:
dnevno do daljnjeg u 5 sati 30 min. do podne u
Passau.

Iz Wiena (Praterkal) u Linc. Poštanska ladja: dnevno do
daljnjeg u 10 sata do podne. Brza ladja: dnevno do
daljnjeg u 7 sati do podne.

Iz Požuna u Wien (Weissgärber): dnevno u 6 sati u jutro
(Wieissgärber)
Iz Budapešte u Wien Praterkal dnevno u 6 sati u večer.

Iz Beograda za Budapeštu dnevno u 5 sati u jutro.
Iz Zemuna u Budapeštu: dnevno u 5 sati 45 min. u jutro.
Iz Ujvidéka u B.-Pestu: dnevno u 11 sati 5 m. prije podne.
Iz Vukovara u B.-Pestu: dnevno u 4 sata 20 m. po podne.
Iz Aljmaša u B.-Pestu: dnevno u 7 sati 25 min. u večer.
Iz Mohácsa u Budapeštu: dnevno u 2 sata noću.
U Budapešt stiže: dnevno u 3 sata 35 min. po podne.

*) Poštanske ladje imadu prključak na osobne vla-
kove u Mohácsu za Pécs.

One poštanske ladje, koje plove iz Budapešte u Beograd i
natrag imadu, izuzevši petkom kod Starog Slankamena pr-
iljučak na ladju koja plovi između St. Slankamena i Titela.

II. NA TISI u mješovitoj službi.

Niz vodu:

Iz Szegeda u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 5 sati iz
jutro. *)

Iz T.-Bece u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 11 sati
do podne.

Iz Titela u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 3 sata po-
slije podne.
Stiže u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 6 sati
po podne.

Uz vodu:

Iz Zemuna u Titel Szeged: u srijedu, petak i nedjelju u 11
sati noću. *)

Iz Titela u Szeged: u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 2 sata
15 min. noću.

Iz T.-Bece za Szeged: u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 6
sati 15 min. iz jutro.
Stiže u Szeged u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 2
sata 15 min. po podne.

*) Putnička ladja koja plovi iz Szegeda u Zemun i
natrag pristaje kod Rezsőháza i Starog Slankamena.
ZEMUN, u travnju 1917.

Glavna agencija.

Javljam svima rođnicima i poznanicima, da je
naš dobar i neprežaljeni

† Vasilije Popović
iz Boljkovca
naprasno ispustio svoju plemenitu dušu 19. maja ove
godine a sahranjen 20. maja uz saučesće mnogobrojnih
građana oba pola.
Boljkovci, maja 1917. god.
Ožalošćeni:
Ljubinka, pošuk Dragoslav snaje: Jela
Darinka, nuuci: Mile, Rada i Svetomir.
3624-t

Sofija Branković - Gjurdjević sa djecom
davaće svojoj miloj majci

† Mari V. Gjorgjević
udovi
šesto-nedjeljni pomjen 12. ov. mjes. u 10 sati
prije podne na njenom grobu na Novom gro-
blju, parcela Nr. 34.
Beograd 10. VII. 1917.
Zorina ul. 17. 31855

Javljam prijateljima i poznanicima, da ćemo našem milom i
nikada nezaboravljenom ljubljenom prvcnu

† Aleksandru (Aci) Popoviću
višem gimnazijalcu II. beograd. gimnazije
davati godišnji pomen u petak 13. jula u 10^{1/2} sati u crkvi sv. Marka
(Patilsulskoj).
Beograd 10. jula 1917.
Hilendarska 27.
Večno ožalošćeni:
Roditelji: Irena i Dušan Popović, vlasnik firme Erlit, sestra
Olga i braća: Jovan i Svetozar.
31826

Našoj miloj, dobroj i nikad nezaboravljenoj supruzi, njeznoj
materi, kćeri i sestri

† Jeleni Ljub. Subotića
rođenoj Vldiczky
koja je svoju plemenitu dušu ispustila u Beogradu poslije teške ope-
racije 20. januara, ove godine, davaćemo šesto mjesecni parastos u ne-
djelju 15. jula ove godine u 11 sati prije podne u Uzičkoj Sabornoj
Crkvi, a tako isto i pomen na grobu Novog groblja u Beogradu par-
cela 72. red 12.
Molimo sve prijatelje i počtovoaoce naše i pokojničine da iz-
vole ovom tužnom pomjenu prisustvovati.
Užice, 10 jula 1917.
Ožalošćeni:
suprug: Ljubomir Subotić apotekar, djeca: Andjelija,
Danica, Gjura, Desanka, mati Emilija Vldiczky, brat
Gjorgje Vldiczky Arhimandrit, sestre Katica i Danica
i ostala rodbina.
31846

Jovanu Premoviću, Zene-
va, da dostavi Milovanu

Kalabiću, artiljerijsko teh-
ničko odjeljenje ministarstva
vojnog: Primite moju veli-
ku zahvalnost za isposlati
mi novac, koji sam primila
u dva puta, i molim vas da
me i u buduće ne zabora-
vite, jer mi je novac preko
potreban. Danica Petrović,
Glavna ulica 160a,
Ievac. 31800-8

Javljam svima rođnicima i poznanicima, da je
naš dobar i neprežaljeni

† Vasilije Popović
iz Boljkovca
naprasno ispustio svoju plemenitu dušu 19. maja ove
godine a sahranjen 20. maja uz saučesće mnogobrojnih
građana oba pola.
Boljkovci, maja 1917. god.
Ožalošćeni:
Ljubinka, pošuk Dragoslav snaje: Jela
Darinka, nuuci: Mile, Rada i Svetomir.
3624-t

Javljam prijateljima i poznanicima, da ćemo našem milom i
nikada nezaboravljenom ljubljenom prvcnu

† Aleksandru (Aci) Popoviću
višem gimnazijalcu II. beograd. gimnazije
davati godišnji pomen u petak 13. jula u 10^{1/2} sati u crkvi sv. Marka
(Patilsulskoj).
Beograd 10. jula 1917.
Hilendarska 27.
Večno ožalošćeni:
Roditelji: Irena i Dušan Popović, vlasnik firme Erlit, sestra
Olga i braća: Jovan i Svetozar.
31826

Našoj miloj, dobroj i nikad nezaboravljenoj supruzi, njeznoj
materi, kćeri i sestri

† Jeleni Ljub. Subotića
rođenoj Vldiczky
koja je svoju plemenitu dušu ispustila u Beogradu poslije teške ope-
racije 20. januara, ove godine, davaćemo šesto mjesecni parastos u ne-
djelju 15. jula ove godine u 11 sati prije podne u Uzičkoj Sabornoj
Crkvi, a tako isto i pomen na grobu Novog groblja u Beogradu par-
cela 72. red 12.
Molimo sve prijatelje i počtovoaoce naše i pokojničine da iz-
vole ovom tužnom pomjenu prisustvovati.
Užice, 10 jula 1917.
Ožalošćeni:
suprug: Ljubomir Subotić apotekar, djeca: Andjelija,
Danica, Gjura, Desanka, mati Emilija Vldiczky, brat
Gjorgje Vldiczky Arhimandrit, sestre Katica i Danica
i ostala rodbina.
31846

Javljam prijateljima i poznanicima, da ćemo našem milom i
nikada nezaboravljenom ljubljenom prvcnu

† Aleksandru (Aci) Popoviću
višem gimnazijalcu II. beograd. gimnazije
davati godišnji pomen u petak 13. jula u 10^{1/2} sati u crkvi sv. Marka
(Patilsulskoj).
Beograd 10. jula 1917.
Hilendarska 27.
Večno ožalošćeni:
Roditelji: Irena i Dušan Popović, vlasnik firme Erlit, sestra
Olga i braća: Jovan i Svetozar.
31826

Našoj miloj, dobroj i nikad nezaboravljenoj supruzi, njeznoj
materi, kćeri i sestri

† Jeleni Ljub. Subotića
rođenoj Vldiczky
koja je svoju plemenitu dušu ispustila u Beogradu poslije teške ope-
racije 20. januara, ove godine, davaćemo šesto mjesecni parastos u ne-
djelju 15. jula ove godine u 11 sati prije podne u Uzičkoj Sabornoj
Crkvi, a tako isto i pomen na grobu Novog groblja u Beogradu par-
cela 72. red 12.
Molimo sve prijatelje i počtovoaoce naše i pokojničine da iz-
vole ovom tužnom pomjenu prisustvovati.
Užice, 10 jula 1917.
Ožalošćeni:
suprug: Ljubomir Subotić apotekar, djeca: Andjelija,
Danica, Gjura, Desanka, mati Emilija Vldiczky, brat
Gjorgje Vldiczky Arhimandrit, sestre Katica i Danica
i ostala rodbina.
31846

Javljam prijateljima i poznanicima, da ćemo našem milom i
nikada nezaboravljenom ljubljenom prvcnu

† Aleksandru (Aci) Popoviću
višem gimnazijalcu II. beograd. gimnazije
davati godišnji pomen u petak 13. jula u 10^{1/2} sati u crkvi sv. Marka
(Patilsulskoj).
Beograd 10. jula 1917.
Hilendarska 27.
Večno ožalošćeni:
Roditelji: Irena i Dušan Popović, vlasnik firme Erlit, sestra
Olga i braća: Jovan i Svetozar.
31826

Našoj miloj, dobroj i nikad nezaboravljenoj supruzi, njeznoj
materi, kćeri i sestri

† Jeleni Ljub. Subotića
rođenoj Vldiczky
koja je svoju plemenitu dušu ispustila u Beogradu poslije teške ope-
racije 20. januara,